

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ನಂತರ ಇದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಇದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ತೀವ್ರತೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದೇನೂ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇವತ್ತೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಎರಡು, ಮೂರು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಕೂತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಗಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾಳೆ ಬಹಳ ಬಿಡುಬಿಡಾಗಿರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾವು ಅಷ್ಟು ಬಿಡುಬಿಡಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಓಟ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಬರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾಳೆ ಬಹಳ ಬಿಡುಬಿಡಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತೇ ಅರ್ಧ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೬-೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಮುಗಿಸಬಿಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾಳೆ ೧೦ ಗಂಟೆಯಿಂದ ೨ ಗಂಟೆವರೆಗೆ ಓಟಿಂಗ್ ಇದೆ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಈ ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾಳೆ ಬೇರೆ ಬಿಲ್‌ಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಂಥಾ ಮಹತ್ವವಾದ ಬಿಲ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾಳೆ ಕೊಶ್ಚನ್ ಆಮರ್ ಬೇಕಾದರೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಬಹುಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾಳೆ ಕೊಶ್ಚನ್ ಆಮರ್ ಬ್ರೇಕ್‌ಮಾಡಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ.

MR. SPEAKER.—Tomorrow there will be no question hour and on calling attention motions and no other matters. Straightaway we will take up the Bill.

DISCUSSION FOR SHORT DURATION UNDER RULE 59

re: *Failure of Police Administration in Hassan District.*

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನ ಮತ್ತು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ತಾವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೮ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೨ ಕೊಲೆಗಳಾಗಿವೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೩೨ ಕೊಲೆಗಳಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಒಟ್ಟು ೩೨ ಕೊಲೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಲೇಟಿಸ್ಟ್ ಸೇರಿ ೩೨ ಕೊಲೆಗಳಾಗಿವೆ. ಹಾಕನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಕೊಲೆಗಳು ಏನಿವೆ ಇವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೊಲೆಗಳಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ೧೯೭೮ ರಿಂದ ೧೯೮೦ರ ಮಾರ್ಚ್ ವರೆಗೆ ನಡೆದರೆ ತಕ್ಕ ಕೊಲೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಇವು ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಒನ್ನೆಲೆ ಇದೆ, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಾನೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲಾಖೆಯವರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಶಾಂತ ಸ್ವಭಾವದ ಜನ ಇರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರ ಕೊಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದಾಗ ಆಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ದೃಢಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಾಗಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಇಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ವಾನಂದದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ೩೨ ೩೨ ಕೊಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಿ, ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟು ಕೊಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಹೂಡಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಯಾರು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, 'ಬಿ' ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಇವೆ, ಎಷ್ಟು ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಇದೆ, ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಬಿಫಿಟ್ ಆಫ್ ದೌಟ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಪತ್ರ ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ರೀತ್ಯಾ ೩೨ ಕೊಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೩-೪ ಕೊಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇವತ್ತು ಕೋರ್ಟ್ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಲವು ಕೊಲೆಗಳ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕೊಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಪವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೇಸ್ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಇದು ದೋಷ ೨. ಹಂತದಲ್ಲಿಯೆ ಎತ್ತುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದನೆಯದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ, ೨ನೇ ಯದು ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರುಗಳ ಹಕ್ಕುಕ್ಷೇಪ ೩ನೆಯದು ಇದತ್ತು ನೀವು ಏನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇದತ್ತು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಮೀಲಾಗಿರ ವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ೩ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇದತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ರಾಜಕೀಯವಿದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆದು ಇದತ್ತು ನಡೆ ಹಗಲಿರುಳಿನೂ ಕೊಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪಂಚ ತಿಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದು ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲಿ, ಅದು ಇದ್ದುಮಾಡಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೆಳೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು

ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ “ನಾನು ನಿನಗೇ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅವನ ಕೈಕಾಲ ಕತ್ತರಿಸುವವರೆಗೂ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನಿನಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಆ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಪೋಲೀಸನವರು ಬಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ” ಎನ್ನುತ್ತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮೊನ್ನೆ ಸಹ ಒಂದು ವಾರದ ಕೆಳಗೆ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಕೈಕಾಲನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ವರದಿ ಸಹ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರುಗಳವರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ. ಮತ್ತೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ವಕೀಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅವರು ಸಹ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಯವರಿಗೆ, ಹೋಂ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ, ಅಂದರೆ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ, ಹಿಂದಿದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿಲ್ಲ, ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರೇ ಈಗಲಾದರೂ ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕರೂ ಗೌರವದಿಂದ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಇಷ್ಟೇ ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರಿಗೆ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ಸುಮಾರು ೪ ಜನ ಹರಿಜನರ ಕೊಲೆ ಆಗಿದೆ, ಅದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ವರದೇ ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯನವರು ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಉದ್ದೇಗದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರು ಇವತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯನವರು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಪಕ್ಕದ ಮುಖಂಡರುಗಳು ಅಲ್ಲ ಅವರ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ಹಿಂದೆಗಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹರಿಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಸಹ ಇತ್ತ, ಕಡೆಗೆ ಇದ್ದಾಗ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಯಾರು ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಜನರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಟ್ಟಿ ಪರಿಪಾಠ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ, ಹೊಸಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕೊಲೆ ಆದಂತೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನೆನಪಿಲ್ಲ, ಅದರ ಪ್ರೌಢೀಡಿಂಗ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಇವತ್ತು ೪ ಜನರ ಹರಿಜನರ ಕೊಲೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರು ಇವತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎಡೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೇ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ಗಳೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ, ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಈ ಔ. ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಲೆ ನಡೆದಿದೆ ಆ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ತಿ ವಿವರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ೨ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಯವರು ಹಿಂದೆ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರು ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಯವರು ಆದ ಮೇಲೆ ಬರೀ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುವುದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಸಾಯಂಕಾಲ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ವರ್ಗವನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ಅವರಿಗೆ. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು, ನಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ಹೊರಗಡೆ ನಡೆದ ಮಾತಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕತ ವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು

ದಾದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಕೊಲೆ ಕೇಸುಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅವರು ಕೊಲೆಗೀಡಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸೀರಿಯಸ್ ಇಂಜುರೀಸ್ ಅಂತ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹಾಸ್ಟಿ ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೂ ಸಹ ಸ್ಕಾಲ್ ಇಂಜುರೀಸ್, ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ತಾವು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಸಮಾಜ ಘಾತಕ ಶಕ್ತಿಗಳೇನಿವೆ ಅವು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಮತ್ತು ಈ ಖಾಸಿ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ತಾವು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ನಾನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ, ಇದು ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗೊಂಡೂರಾವ್. — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ ರವರು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಕೊಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಲೆಗಳು ಆಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿ ಯಾಗಿವೆ :

೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ೨೪ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ೧೭ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ೩೩ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ೩ ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ.

ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ೧೯೭೭ ಮತ್ತು ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಸರಾಸರಿ ಇದ್ದರೂ ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ. ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದ ೩೩ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ೬ ಪ್ರಕರಣಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಂದು ಬಳಿಕ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಘಟನೆಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ. ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕುಡಿತ ಮತ್ತಿತರ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ವಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಆದವುಗಳು. ಮೂರೂ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ ಯಿಂದ ಉಂಟಾದವು, ಈ ಮೂರು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಂಜೂಗತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಕೆಲವ ಯೋಜಿತವಾಗಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳಿಲ್ಲ.

ಕಳೆದ ಎರಡು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತಿನ ಭಂಗವಾದ ದೊಡ್ಡ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ೧೯೭೮ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಧಾನ ಸಭೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಘರ್ಷಣೆ ಗಳಿಂದ ವಿವಿಧ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಜರುಗಿದಾಗ ಅನೇಕ ಘರ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪೋಲೀಸರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ಕ್ರಮದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಚುನಾವಣೆಗಳೂ ಶಾಂತತೆಯಂತೆವಾಗಿ ಜರುಗಿವೆ.

6-00 PM

ಇದು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವರದಿ. ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೊಲೆಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಇವತ್ತು ಪೋಲೀಸರ ನೇಮಕ ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸುವ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ನೇಮಕದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶವಾಗಿರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ೩೩ ಕೇಸು ಗಳ ಪೈಕಿ ೨೧ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಜ್ ಷೀಟ್ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಒಟ್ಟು ೧೧ ಕೇಸುಗಳು; ಅದರಲ್ಲಿ ಲೆನ್ಯು ಸ್ಥಳೀಯ ಪೋಲೀಸರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ೩ನು ಸಿ.ಓ.ಡಿ. ಯವರು

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೩೩ ರಲ್ಲಿ ೬ ಕೇಸುಗಳು ಕನ್‌ವಿಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ; ೨ ಕೇಸುಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ; ೧೨ ಕೇಸುಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿವೆ; ಒಂದು ಕೇಸು 'ಬಿ' ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿದೆ; ಅಕ್ಯೂಸ್ಡ್ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ; ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ; ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಈ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಶಿಸ್ತುಭಂಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವರದಿ ಬಹುಶಃ ೧೯೭೭-೭೮ ಮತ್ತು ೧೯೭೮-೭೯ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವರದಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನನಗೆ ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಗೊಂದಲ ತರಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಕೇಸಿನ ಡೈರಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳು ಇವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರದಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ವೇಗ ಬರುತ್ತದೆ; ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಮೊನ್ನೆ ಸಾಧು ಪ್ರಕರಣ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯನಾದ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆ ಅದಾಗ ಅವನು ಕುಡಿದು ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದರೆ ನಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆತ ನನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು. ಪೋಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ, ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ನಡೆಸಲಿ, ಪೋಲೀಸರಿಂದ ನಮಗೆ ಆತ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ; ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ದಯವಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು, ಈ ರೀತಿ ಸುಳ್ಳು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು. ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತಗಳು ಇದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಬೇರೆ ಮತ್ತು ಒಂದುಗಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಆದೇಶಗಳು ಬೇರೆ ಇರಬಹುದು. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ನೀವು ಮೊದಲು ಡೈರಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದಿಂದ ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬರೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಆಳವಾದ ಚಿಂತನೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ; ಯಾವುದನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—I am not going to hold you responsible.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೀಗಾಯಿತು, ಏಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪಾಸಿಕೊಟ್ಟಿರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಜನರು ತಾವೇ ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಮುಚ್ಚಿಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ನನಗಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಆದವು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾದ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನಡೆಸಿ ಸಕಲ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ

ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ವರದಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು, ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು, ಹಾಗೂ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇನಿವೆ; ಅವರು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ; ಅವರು ಮಂಜೂಗರೂಕೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ, ಅಪರಾಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹವರನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ, ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಖಾಸಗಿಯವರ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಪ-ದೋಷ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಂಡಿತಾ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಯವರನ್ನೇ ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಯಾರ್ಯಾರೂ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಅವರದ್ದೆಲ್ಲ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟ್ರಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲಿ, ಯಾವ ರಾಜಕಾರಣಿಯೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಜಾತಕ ಬರಿಸಿ. ನಂತರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಸಭೆಗೆ ಆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮುಖದ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ದಯಮಾಡಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಉಂಟು. ಇದೆಲ್ಲ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಜನ ಓಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡ ಜನ ಈಗ ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಈ ಕಡೆ, ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಆ ಕಡೆ ಏತಕ್ಕೆ ಓಡಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವಾದರೂ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವವರೆಗೆ ಹೇಗೆ ಧಾಟಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸಂಶಯ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಟ್ಟು ಸಾರಾಂಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತೃಪ್ತಿಪಡಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತೃಪ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನನ್ನ ಪಕ್ಕದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಕೈಕಾಲು ಕಡಿದ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದಿದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರ ಭಾಗ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನೆಗಳು ದೂರ ದೂರದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪಕ್ಷಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ರಾಜಕೀಯ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ, ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

CHAIRMAN.—Now, the discussion on this subject is concluded.